

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2022 m. gegužės 26 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Danguolės Bublienės, Gedimino Sagačio (kolegijos pirmininkas) ir Donato Šerno, susipažinusi su 2022 m. gegužės 18 d. paduotu atsakovu E. G. ir R. G. kasaciniu skundu dėl Klaipėdos apygardos teismo 2022 m. kovo 3 d. nutarties peržiūrėjimo,

n u s t a t ė:

Atsakovai E. G. ir R. G. padavė kasacinį skundą dėl Klaipėdos apygardos teismo 2022 m. kovo 3 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovės M. L. ieškinį atsakovams E. G. ir R. G. dėl skolos ir procesinių palūkanų priteisimo ir atsakovų E. G. ir R. G. priešieškinį ieškovei M. L. dėl paskolos sutarties pripažinimo niekine ir negaliojančia, be teisinio pagrindo gautų lėšų ir procesinių palūkanų priteisimo. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir [CPK](#)) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš [CPK](#) 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų ([CPK](#) 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais ([CPK](#) 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, [CPK](#) 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, kad kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tik tuo atveju, jeigu jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, nustatytas [CPK](#) 346 straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą ([CPK](#) 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK](#) 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas yra toks svarbus, jog turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK](#) 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Atsakovai kasaciniame skunde nurodo, kad teismai netinkamai paskirstė įrodinėjimo našta ir nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos, pagal kurią jeigu nėra rašytinio dokumento, atitinkančio Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – [CK](#)) 6.871 straipsnio reikalavimus, arba tokiam dokumente neužfiksuotas pinigų perdavimas, paskolos davėjui tenka pareiga įrodyti pinigų perdavimo faktą.

Taip pat atsakovai nurodo, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė [CK](#) 1.93 straipsnio 6 dalį, kurioje nustatyta, kad teismas [CK](#) 1.93 straipsnio 2 dalyje įtvirtinto imperatyvo, jog įstatymų reikalaujamos formos nesilaikymas atima iš proceso šalių teisę, kai kyla ginčas dėl sandorio sudarymo, remtis liudytojų parodymais, gali netaikyti jeigu tai prieštarautų sąžiningumo, teisingumo ir protingumo principams. Atsakovų teigimu, pagal kasacinio teismo praktiką šias išimtis patvirtinančias aplinkybes teismai turi nustatyti ir motyvuoti nutartyje (sprendime). Anot atsakovų, teismai ne tik nepagrįstai pritaikė minėtą įrodymų leistinumą išimti, bet ir priimančią sprendimą liudytojų parodymų pagrindu konstatavo pinigų sumos perdavimą paskolos gavėjų nuosavybės, neatsižvelgdami į tai, kad: i) nei vienas iš liudytojų nedalyvavo pinigų perdavimo (sandorio) metu, nematė, kaip buvo surašinėjamas skolos raštelis, negalėjo nurodyti konkrečios sandorio sudarymo datos, laiko bei vietos, todėl objektyviai negali ir negalėjo žinoti su sandorio sudarymu susijusių aplinkybių; ii) visų liudytojų parodymai dėl esminių sandorio aplinkybių iš esmės skyrėsi; iii) net tris iš keturių liudininkų su ieškove sieja bendri finansiniai (verslo) klausimai.

Be kita ko, atsakovai kasaciniame skunde teigia, kad teismai pažeidė [CPK](#) 12, 176, 177, 183, 185 straipsniuose įtvirtintas proceso teisės normas, įrodymų pakankamumo taisyklę, tikimybių pusiausvyros principą, neatsižvelgė į įrodinėjimo netiesioginiais įrodymais ypatumus, nukrypo nuo kasacinio teismo išaiškinimų išaiškinimų, jog išvadą apie faktų buvimą teismas civiliniame procese gali daryti ir tada, kai tam tikros abejonės dėl fakto buvimo išlieka, tačiau byloje esančių įrodymų visuma leidžia manyti esant labiau tikėtina atitinkamą faktą buvus, nei jo nebuvus ir nėra esminių prieštaravimų, paneigiančių tokias išvadas, nepagrįstai prioritetinę reikšmę, įrodinėjant reikšmingas sandorio sudarymo faktines aplinkybes, suteikė prieštarangiems ieškovės kviestų liudytojų parodymams, netinkamai vertino byloje esančius rašytinius įrodymus ir jais nesivadovavo, juos vertino tik epizodiškai, nevertino šalių paaiškinimų.

Atsakovų teigimu, teismai taip pat nesivadovavo sutarčių aiškinimo ir taikymo taisyklėmis, neatsižvelgė į paskolos teisinių santykių ir paskolų sutarčių esminius požymius, nesivadovavo sutarčių konsensualizmo principu, kuris reikalauja, kad teismas, aiškindamas sutartį, prioritetą teiktų šalių tikrajai valiai, tikriesiems jų ketinimams sudarant sutartį, o esant abejonėms dėl sutarties sąlygų, jos aiškinamos tas sąlygas pasiūliusios šalies nenaudai, taip pat nukrypo nuo kasacinio teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktikos šiuo klausimu. Anot atsakovų, byloje nėra jokių tiesioginių įrodymų, kurie patvirtintų, kad ieškovė perdavė atsakovams 38 000 Eur dydžio paskolą, o byloje esantys netiesioginiai įrodymai – liudytojų parodymai, taip pat nepatvirtina šio fakto.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų [CPK](#) 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiami jame nurodomi kasacinio skundo pagrindai dėl nurodytų teisės normų pažeidimo ir nukrypimo nuo kasacinio teismo praktikos. Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu [CPK](#) 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti ([CPK](#) 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai). Atsisakius priimti kasacinį skundą, gražinamas už jį sumokėtas žyminis mokestis ([CPK](#) 350 straipsnio 4 dalis), taip pat nesprendžiamas

prašymas dėl skundžiamo procesinio sprendimo vykdymo sustabdymo ([CPK](#) 363 straipsnio 1 dalis).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi, 363 straipsnio 1 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir gražinti jį padavusiam asmeniui.

Gražinti atsakovui E. G., a. k. (*duomenys neskelbtini*), 768 (septynis šimtas šešiasdešimt aštuonis) Eur žyminio mokesčio, sumokėto UAB MAXIMA LT 2022 m. gegužės 18 d. kvitu Nr. 117/1997.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Danguolė Bublienė

Gediminas Sagatys

Donatas Šernas